

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **J. K.**
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje, IČ 70892822**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2023, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 1. 8. 2023, č. j. X se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení k rukám jeho právního zástupce JUDr. Emila Flegela, advokáta, ve výši 15 342 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalovaného uvedeným ve výroku tohoto rozsudku bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Hlinsko, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 8. 2022, č. j. X, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“).
2. Uvedeného přestupku se žalobce podle správních orgánů dopustil tím, že jako provozovatel vozidla tov. značky Audi RS 4 Avant, registrační značky X v rozporu s ust. § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Konkrétně měl neznámý řidič uvedeného motorového vozidla dne 14. 2. 2022 v 16:54 hodin, na silnici č. I/34, v obci Krouna v blízkosti domu čp. 218 u budovy obecního úřadu ve směru jízdy na obec Hlinsko, překročit nejvyšší dovolenou rychlost o 22 km/h (po odečtení přípustné odchylky měření +3 km/h). V měřeném úseku je podle zákona stanovena povolená rychlost 50 km/h, přičemž uvedenému vozidlu byla automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy naměřena rychlost jízdy 75 km/h. Tímto jednáním nezjištěný řidič porušil ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Protože však správní orgán prvního stupně do 60 dnů od přijetí oznámení o přestupku nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti řidiči vozidla, v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. l) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), nebylo zahájeno řízení o přestupku a věc byla odložena. Za spáchaný přestupek tak následně byla žalobci jako provozovateli vozidla v souladu s ust. § 35 až 40 a § 46 zákona o odpovědnosti za přestupky a podle § 125f odst. 4 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a dále mu byla podle § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.
3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasně podanou žalobou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce tvrdil, že ačkoliv sdělil správnímu orgánu totožnost řidičky vozidla, správní orgán neučinil nezbytné kroky za účelem zjištění pachatele přestupku v souladu s ust. § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, neboť řidičku žádným způsobem nekontaktoval. Správní orgán, který znal jméno, příjmení a adresu místa pobytu řidičky, byť bez data narození, nepochybně měl možnost se ji pokusit kontaktovat, což však neučinil. Nelze tedy uzavřít, že vyvinul dostatečné úsilí ke zjištění pachatele přestupku. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobní námitka je shodná s námitkou uvedenou v odvolání, s níž se již žalovaný vypořádal. Doplnil, že žalobce, ačkoliv k tomu byl vyzván, nedoplnil datum narození označené řidičky. Správní orgán I. stupně tak neměl žalobcem označenou osobu řidiče jak blíže ztotožnit, jak by to mohl učinit v případě osoby zdržující se na území České republiky (např. registr obyvatel, registr cizinců zdržujících se na území České republiky, registr vozidel apod.).

5. Žalobce v replice odkázal na ustálenou judikaturu správních soudů shrnutou např. v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2023, č. j. 56 A 7/2023-32 (rozsudky správních soudů jsou dostupné na www.nssoud.cz), podle které absence data narození tvrzeného řidiče nebrání správním orgánům pokusit se jej kontaktovat.
6. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že *provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
8. Podle ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že *provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
9. Podle ust. § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
10. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že správní orgán I. stupně obdržel dne 28. 2. 2022 oznámení Městské policie Hlinsko o přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Přestupek byl zjištěn prostřednictvím automatizovaného technického prostředku a jeho skutková podstata je podrobně popsána v bodu 2. odůvodnění tohoto rozsudku. Přílohou oznámení je fotodokumentace měřeného vozidla. Dále je ve správním spise založen ověřovací list měřicího zařízení.
11. Dne 18. 3. 2022 správní orgán I. stupně podle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu žalobce vyzval, aby do 30 dnů od doručení této výzvy uhradil 1 500 Kč, nebo aby sdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. V podání vysvětlení ze dne 2. 5. 2022 žalobce uvedl, že v danou dobu vozidlo řídila paní J. T. s adresou místa pobytu X. Na základě tohoto sdělení správní orgán I. stupně vyzval žalobce k doplnění data narození uváděné řidičky. Na tuto výzvu žalobce nereagoval.
12. Dne 9. 6. 2022 vydal správní orgán I. stupně usnesení o odložení věci podle § 76 odst. 1 písm. l) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
13. Dne 10. 6. 2022 vydal správní orgán I. stupně příkaz, kterým uznal žalobce jako provozovatele vozidla vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Proti tomuto příkazu podal žalobce včasný odpor. Dne 16. 8. 2022 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť správní orgán neměl dostatečné indicie k osobě řidiče, který v předmětnou dobu řídil motorové vozidlo, na základě nichž by mohl s touto osobou zahájit správní řízení pro daný přestupek. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

14. Krajský soud se zabýval tím, zda správní orgán I. stupně postupoval v souladu s ust. § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu a učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele spáchaného přestupku, když poté, co žalobce po vyzvání nedoplnil datum narození uvedené řidičky, řidičku nekontaktoval a zahájil řízení o přestupku s žalobcem jako provozovatelem vozidla.
15. Otázkou, zda znalost data narození označeného řidiče je podmínkou pro to, aby se ho správní orgán pokusil kontaktovat, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22 (ze kterého vychází žalobcem v replice uvedený rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2023, č. j. 56 A 7/2023-32). Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je skutkově shodná s věcí rozhodovanou Nejvyšším správním soudem, nemá krajský soud důvod se od vyslovených závěrů odchýlit, a proto z nich vycházel i při posouzení nyní projednávané věci. Podrobněji viz následovně.
16. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu nesdělení data narození označeného řidiče nezprošťuje správní orgán povinnosti pokusit se řidiče ztotožnit a kontaktovat na základě dalších poskytnutých informací. Jinými slovy, absence data narození tvrzeného řidiče nebrání správním orgánům, aby se jej pokusily kontaktovat.
17. Lze souhlasit, že k vyhledávání v dostupných databázích, kterých se žalovaný opakovaně dovolával, je obvykle zapotřebí kromě jména a příjmení osoby rovněž její datum narození nebo rodné číslo, popřípadě číslo některého dokladu. Mezi základní úkony směřující k identifikaci označené osoby a k jejímu kontaktování však patří nejenom dohledání údajů v dostupných databázích, ale rovněž pokus o kontaktování řidiče za použití údajů, které poskytl provozovatel vozidla (srov. již uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22). Vzhledem k tomu, že žalovaný měl k dispozici jméno, příjmení a adresu místa pobytu označené řidičky, neuvedení data narození v daném případě nevyloučilo možnost správního orgánu pokusit se řidičku na žalobcem uvedené adrese kontaktovat.
18. Ačkoli podle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze v rámci nezbytných kroků od správního orgánu požadovat rozsáhlé úkony směřující k určení totožnosti přestupce, nemá-li pro takové zjištění potřebné indicie, a případné označení řidiče provozovatelem vozidla zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46), stále platí, že správní orgány nemají přistupovat k potrestání provozovatele vozidla automaticky, při první obtíži spojené s kontaktováním (pravděpodobného) řidiče daného vozidla (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020 – 26). V daném případě však ani nebylo možné hovořit o obtížích s kontaktováním, neboť tento závěr by byl v dané fázi zcela předběžný. Správní orgány se o doručování písemností řidiče ani nepokusily, ačkoli její adresu k dispozici měly. Naopak tuto možnost zcela předběžně vyloučily, aniž by měly jakékoli indicie nasvědčující tomu, že kontaktování řidičky bude neúspěšné. Nelze akceptovat, pokud správní orgán na snahu dohledat skutečného pachatele přestupku bez dalšího rezignuje a přistoupí k zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, aniž by se řidiče jakožto přestupce pokusil vyhledat či kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020 – 26).
19. Pro úplnost lze dodat, že není vyloučeno, aby „pátrací“ povinnost správních orgánů neplatila (či byla oslabena) tam, kde se ukáže, že krok provozovatele, spočívající v označení

osoby údajného řidiče, je pouhou procesní obstrukcí bez reálného obsahu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016 – 44). Označení řidičky žijící v zahraničí pouze na základě neuvedení data jejího narození však nelze bez dalšího považovat za obstrukční jednání. Označení zahraniční adresy samo o sobě nic nemění na tom, že se správní orgán měl pokusit označenou řidičku kontaktovat. Z obsahu spisu ani z rozhodnutí správních orgánů nevyplývá, že by se ze strany žalobce mělo jednat o obstrukční jednání.

20. Krajský soud tak uzavírá, že i na základě poskytnutých údajů měl správní orgán možnost pokusit se řidičku kontaktovat, což však neučinil, tedy nevyvinul dostatečné úsilí ke zjištění pachatele přestupku. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že se označená adresa nachází v zahraničí. K rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 1 As 31/2017-33, na který odkazoval žalovaný, krajský soud uvádí, že tento rozsudek byl vydán před shora citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22 a jeho závěry byly ve vztahu k neuvedení data narození označeného řidiče následným judikatorním vývojem překonány.
21. S ohledem na to, že správní orgán I. stupně postupoval v řízení v rozporu s podmínkami § 125f zákona o silničním provozu, když neučinil kroky nezbytné ke zjištění osoby přestupce, krajský soud rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení, v němž bude vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. soudní poplatek za podání návrhu a náklady právního zastoupení žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právního zástupce žalobce za 3 úkony právní služby, konkrétně se jedná o převzetí a přípravu zastoupení podle ust. § 11 odst. 1 písm. a), sepis žaloby podle ust. § 11 odst. 1 písm. d) a repliku podle ust. § 11 odst. 1 písm. d) podle ust. § 7 bodu 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve výši 9 300 Kč (3 x 3 100 Kč). Náklady řízení tvoří rovněž paušální náhrada hotových výdajů za 3 úkony právní služby podle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu a to ve výši 900 Kč. Protože je právní zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k přiznané odměně i částka odpovídající příslušné sazbě daně ve výši 2 142 Kč podle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. Dále krajský soud přiznal žalobci právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku za podání návrhu ve výši 3 000 Kč podle položky 18 odst. 2 písm. a) přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Celkové náklady řízení tak činí 15 342 Kč. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právního zástupce a to podle ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovuje přiměřenou lhůtu v délce 30 dnů podle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice dne 13. prosince 2023

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně